

PARTIZANSKA KNJIGA

Edicija
Tekstopolis
Knjiga 54

PARTIZANSKA KNJIGA

Naslov originala
Rhys Hughes
The Postmodern Mariner

Copyright © Rhys Hughes, 2008

First published by Screaming Dreams in 2008.

© za srpsko izdanje Partizanska knjiga, 2022.

Published with the support of a Wales Literature Exchange translation award through Arts Council of Wales National Lottery Funding.

Ova knjiga je objavljena uz finansijsku pomoć nagrade Velške književne razmene koju dodeljuje Umetnički savet nacionalnog fonda igara na sreću.

Urednica
Dunja Ilić

Ris Hjuž

Postmoderni mornar

Sa engleskog prevela Tereza Bojković

Kikinda, 2022.

Postmoderni mornar

Kratka knjiga o neubedljivim pustolovinama u kojoj se pojavljuju apsurdnosti, anahronizmi, preterivanja, skandalozne igre rečima, gusari, mitološka bića, gigantske šolje čaja i poneki metafizički trik.

Uglavnom je pripovedaju

Kastor Dženkins

i sam

Postmoderni mornar

Ris Hjuž

„Osećaš li se kao srećković, albatrose?”

A? Osećaš li se, siledžijo mali?”

Minhauzen iz Portkola

KASTOR U NEMIRNOM MORU

Ima skoro pedeset godina Kastor Dženkins, ima, bogme, a to su, kada je o tipičnom Velšaninu reč, svakako časne godine, ako ne i pozne. Ali nije da on baš dobro reaguje kad ljudi u njemu vide stereotip. On voli da ističe kako se pravi Velšani *ne* hrane isključivo pivom i krompirićima, niti izbegavaju fizičku aktivnost, rad i odgovornost svakog bogovetnog minuta tokom dana: činjenica da on to čini predstavlja znak njegove jedinstvenosti i Kastorova individualnost poklapa se s klišeom tek pukim slučajem.

Ali, zapravo, oko njegovih stvarnih godina ima nekih neslaganja, i moguće je da je zapravo dvaput stariji nego što kaže, jer se jednog dana zbilo nešto neverovatno što je u čitavu stvar unelo pometnju. Sedeo je u omiljenom pabu sa svojim najboljim drugovima, Ljutkom Deluksom i Penuškom Harisom, i spremao se da igra karte i pobedi uz veliki dobitak, kao i uvek, kada je neslaganje oko toga da li su prethodne partije bile pošteno odigrane zapretilo da pokvari večer. Ljutko je prvi počeo, pritužbom na samo fizičko stanje Kastorovih karata. Ovako je glasio njegov argument:

„Špil ti je u katastrofalnom stanju, zaista jeste, i moglo bi se reći da igraš obeleženim kartama, jer sve te fleke od piva na njihovoj poleđini, a da ne pominjemo mast koja ti je kapala s krompirića, sigurno tvore mustre koje su prepoznatljive tebi, ali ne i nama, i tako ti omogućavaju da znaš koja karta sledi.“

„Drugim rečima – da varaš,“ dodade Penuško Haris.

Kastor Dženkins objavi da ga ta optužba vređa, ali njegovi prijatelji nastaviše da gundaju i frka dobi na snazi i pretvori se u kategorično odbijanje da se odigra ijedna runda ukoliko se ne počne s korišćenjem novog-novcijatog špila, friškog i neotpakovanog, koji se Ljutko tako lepo setio da ponese sa sobom. I bilo je priče o nadoknadi za prethodne gubitke, i pominjala se pride i neka odšteta, i na kraju Kastor beše primoran da se povuče iz rasprave i složi se s time da bi *možda* moglo da se pomisli kako su fleke od piva i krompirića poređane na sumnjiv način.

Igrali su koristeći onaj novi špil i Kastor je izgubio svaku partiju, i uskoro se obreo u takvoj situaciji da je obojici dugovao sumu tu negde oko sto funti. Sprečen da dug izmiri na licu mesta, ponudi da ode da nađe bankomat i što pre se vrati s novcem. Njegovi prijatelji klimnuše glavom.

„To je razuman predlog,“ rekoše.

„Vratiću se za deset minuta,“ najavi Kastor.

On ustade i izađe, a oni ga posmatraše pobedonosno, ali to je bila ona vrsta trijumfa koju oseća riba kada zagriže crva na udici; i tako im se oči bolesno zasijaše dok su čekali da vide u čemu je fora, jer nikako nisu mogli da zamisle Kastora kako radi sve onako kako je obećao, bez nastojanja da ostvari neko preimućstvo. Deset minuta je prošlo, ali on se nije pojavio. Pokušaj da ga dobiju na mobilni telefon bio je uzaludan. Ljutko protrlja nos, a Haris češnu bradu, ali ne tim redom.

Sat kasnije, Kastor se vrati teško dišući; teturao je po prostoriji dok se nije vratio svom mestu za stolom i seo, još uvek dahćući i mrmljajući nešto za sebe na jeziku koji je bio ili španski ili arapski – Ljutko i Haris nisu mogli da se slože oko toga, a onda se strese, obliza usne i povuče resice na svojim ušima. Oni su iznenađeno i u tišini zurili u njega, a on se pribra i odmah im se obrati. Reče:

„Nećete verovati šta mi se upravo desilo!“

„Reci nam,“ odvratiše oni.

„U redu,“ reče on polako, „ali prvo moram nešto da popijem, da smirim živce. Smem gutljajčić tvog piva? Uh, odmah mi je bolje. Smem i tvog? Dabome, ogroman gutljaj nije isto što i mali gutljaj, ali slušajte pažljivo: bio sam otet! Znam da zvuči apsurdno, ali je ipak tačno. Ubrzo nakon što sam vas napustio, dok sam išao promenadom, primetih nadomak obale jedno čudno usidreno plovilo, starinski jedrenjak. Zatim je iz njega spušten čamac koji je počeo da se približava i ubrzo sam primetio nešto neobično u vezi s njim.“

„U kojoj meri neobično?“ upita Ljutko.

Kastor prošapta: „Posadu su činili muškarci obučeni kao gusari, s kraćim crnim pantalonama i belim košuljama koje je nadimao vetar, s tufnastim maramama vezanim oko glave, povezima preko jednog oka i čekinjastim bradama, i mnogi su vitlali sabljama i nosili noževe u zubima, i ja sam pretpostavio da se to snima neki film, iako nigde nisam video reditelja ili kakve kamere. Hteo sam da ostanem i posmatram, ali je

moj primarni zadatak bio da pribavim vaš novac, te sam pohitao napred.“

„Baš si bio pun obzira,“ primeti Haris.

Kastor klimnu glavom. „Dospeo sam do bankomata, ubacio karticu, ukucao PIN kod i podigao ganc nove novčanice, ali čim se novac našao u mojim rukama, osetio sam kako me neko podiže i odnosi. Rulja grubijana koji su urlali preplavila je ulicu. Uzeli su i bankomat, izbivši ga barutom iz zida. Ta me je eksplozija skroz dezorijentisala, mogu vam reći! Bio sam toliko zapanjen da uopšte nisam shvatio šta se dešava dok nije bilo prekasno. Svuda je bio kaos, razbijene flaše na tlu, mučni miris ruma. Kad su se oblaci dima raščistili, video sam da su me odneli u čamac.

E, tad sam shvatio da ti ljudi nisu glumci već pravi gusari. Kako vele knjige na istorijske teme, gusari ne samo da napadaju druge brodove, već i vrše prepade na priobalne gradove; pljačkaju i haraju po njima. Portkol je priobalni grad i vapi za neželjenom pažnjom tog tipa. Ovi gusari su očito odlučili da brzo udare na grad, zgrabe šta mogu i odu pre nego što dođe policija. Pretpostavljam da su bili razočarani plenom, samo jedan bankomat i jedan jedini zarobljenik, naime, ja.“

„Nisu baš nešto profitirali,“ složiše se Ljutko i Haris.

„Tačno,“ uzdahnu Kastor, „ali možda im je to bilo potrebno, malo da vežbaju. Bilo kako bilo, odveli su me na jedrenjak i zaključali u jednu uzanu ćeliju gde sam ležao u memljivoj tmuni, a u glavi su mi se rojile misli

o tome šta gusari tradicionalno rade zarobljenicima, ali nakon što se smirih, prestadoh da mislim kako mi je sudba namenila hod po dasci. Da su hteli da me ubiju, znatno bi sebi skratili muke time što bi me zaklali još kod bankomata. Stoga sam smatrao kako raste verovatnoća da nameravaju da me prodaju u belo roblje. Osećao sam se užasno, znajući da vi sedite ovde i čekate svoj novac, ali nisam imao načina da vam doturim neku poruku.

Dani su sporo prolazili, i bilo mi je muka tokom jedne zastrašujuće oluje, i nisu mi davali ništa za jelo i piće sem hleba i vode. Kada sam im tražio nešto konkretnije, nasmejali su se u gusarskom maniru, odgovarajući i na ostale moje molbe sa sličnim prezirom. Počeo sam da trunem u tom zatvoru, ali jednog jutra, jedan čovek, ugladeniji od ostalih, otvori vrata i pusti me iz ćelije.

On je Kapetan Rebrić, objavi, vođa gusara, i ima predlog za mene. Odveo me je u svoju kabinu i zamolio da sednem i ponudio me krompirićima i pivom za kojima sam žudeo. Kad sam se najeo, pažljivo me je osmotrio i rekao:

‘Nedostaje nam jedan član posade i kako bih komandovao brodom maksimalno efikasno moram da mu nađem zamenu. Vi ste jedini kandidat za to mesto, tako da želim da vam ponudim taj posao. Ukoliko ga ne želite, i preferirate da živite kao rob u paklenim rudnicima putera Kravakake, razumeću.’

‘Moram malo da razmislim o tome. Koji bi mi tačno bio posao?’